

Odliv peňazí, príliv silných rečí.

Vláda naháňa peniaze úplne všade.

miliardy. Vláda naháňa peniaze úplne všade. Například požiadali štátne sieťové podniky, aby „investovali“ hotovostné rezervy do štátneho dlhu. Tie to zatiaľ odmietli, v čom ich dokonca podporili aj odbory.

V gréckej štátnej pokladnici panujú v posledných týždňoch prakticky permanentné suchoty. Po katastrofálnom januári, keď mala pokladnica viac ako miliardový výpadok daňových príjmov oproti plánu, február prešiel len so stráviteľným 121 miliónovým mínusom. Daňovníci asi pochopili, že nie, ani táto vláda nebude fungovať bez ich daní.

No nanešťastie sa opäť rozbehol odliv vkladov z bánk.

No nanešťastie sa opäť rozbehol odliv vkladov z bánk, hoci len pred dvoma týždňami minister financií Varoufakis hlásil, že už sa stabilizoval. Len v stredu 18. marca ľudia z bánk vytiahli 300-400 miliónov. Od vypuknutia novej vlny neistoty v novembri 2014 odišlo z bánk zhruba 16 % vkladov. Tie sa v čoraz väčšej miere musia spoliehať na likviditu z ECB. Aj tu je však problém, na bežné REPO operácie si grécke banky do značnej miery vyčerpali vhodný kolaterál a fungujú najmä na núdzovej likvidite (ELA), pričom neustále žiadajú o navýšovanie jej hranice. Najnovšie ECB povolila navýšenie programu o 400 miliónov na 70 miliárd eur, hoci Gréci žiadali aspoň 800 miliónov.

Jedným z dôvodov zrýchleného vyberania vkladov boli slová šéfa Eurogroup (združenie ministrov financií členských štátov) Jeroen Dijsselbloema. Ten prvýkrát oficiálne pripustil, že obmedzenie pohybu kapitálu (tj. zamedzenie odlivu eura z Grécka) môže byť alternatívou ku Grexitu. Pohyb kapitálu bol obmedzený na Cypre v roku 2013 a do istej miery trvá dodnes. Znamenalo by to, že „gréckym“ eurom by ste (kartou, či prevodom) nezaplátili v iných štátoch Eurozóny. Hoci ako „alternatívne riešenie“ to veľmi zmysel nedáva, vyvolať obavy gréckych vkladateľov dokáže už aj zlé počasie.

Ostrými vyjadreniami sa už dávno nešetří.

Ostrými vyjadreniami sa už dávno nešetří. Komisár pre ekonomiku Pierre Moscovici povedal, že sa nebudú snažiť udržať Grécko v Eurozóne za „každých podmienok“. Nemecký minister financií Wolfgang Schäuble zase označil za kľúčové rozhodnutia novej gréckej vlády. „Nevieme, čo vlastne robia...preto to (Grexit) nemôžeme vylúčiť. Všetka dôvera je zničená. Nevie, čo ďalej s Gréckom...“ Pripojili sa aj politici inak nenápadných krajín. Napríklad slovinský premiér Miro Cerar: „Robíme všetko pre to, aby sme znížili deficit, skonsolidovali verejné financie. Preto nemôže ísť so solidaritou ku Grécku príliš ďaleko.“ Naopak, šéf Európskej rady (prezývaný „Európsky prezí-

„Ak imploduje Grécko, bude nasledovať aj Španielsko, Taliansko a v istom momente aj Nemecko.“

dent“) Donald Tusk vystúpenie Grécka označil za idiotský nápad. Prirodzene – je jedným z hlavných obhajcov zavedenia eura v Poľsku. To je tam však dnes mimoriadne nepopulárne a prípadný Grexit by popularite asi priveľmi nepomohol.

Ticho neostali ani grécki politici, napríklad minister obrany: „Ak imploduje Grécko, bude nasledovať aj Španielsko, Taliansko a v istom momente aj Nemecko.“ Na upokojenie voličstva schválili aspoň balík opatrení na „odvrátenie humanitárnej katastrofy.“ Zhruba 30 000 domácností dostane dávky na nájom, 300 000 na elektrinu a 300 000 obyvateľov potraviny zdarma. Celé to stojí 200 miliónov eur, čo vyvolalo nesúhlas Trojky, ale grécka vláda to chce zaplatiť šetrením v iných oblastiach.

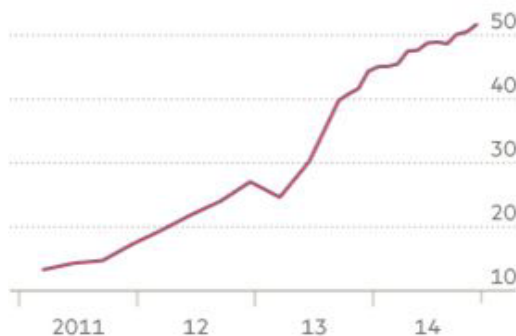
Kríza v Eurozóne sa ťažko vyrieši bez veľkých zmien. Otázne je, ktorým smerom sa udejú. Šéf ECB Mario Draghi prehlásil, že Európa potrebuje „kvantový skok“ v zjednocovaní inštitúcií. Podľa neho treba rozsiahlejšiu centralizáciu rozhodovania v Európe. Takto to samozrejme nenazval, použil európsky newspeak „zdieľanie suverenity“.

ECB sama utrpela nemilú pozornosť. Slávnostné otváranie nového paláca s viac ako miliardovým rozpočtom narušili tisícové násilné protesty s dvoma stovkami zranených a desiatkami podpálených áut. Draghi na to len smutne poznamenal, že je to nefér viniť ECB z ekonomických problémov Eurozóny.

Pripomenul sa aj Cyprus.

Cypriot non-performing loans

As a % of total

Pripomenul sa aj Cyprus. Krajinou zmieta rozsiahly politicko-bankový škandál. Podľa uniknutého zoznamu má 13 z 56 poslancov delikventné (nesplácané) dlhy voči Bank of Cyprus v hodnote 35 miliónov eur. Práve katastrofálny stav bankového systému spôsobil bankrot krajiny v roku 2013. Viac ako polovica všetkých úverov nie je riadne splácaných, v Grécku je to napríklad asi tretina. Zoznam poskytla médiám údajne sama guvernérka centrálnej banky, ktorá čelí odvolávaniu za kon-

flikt záujmov pri krachu Laiki bank.

Pripomeňme si aj našu nepravidelnú rubriku „to nevymyslíš, to je Francúzsko.“ Táto krajina opäť potvrdzuje, že je v riadení života svojich občanov v mnohom popredu. Najnovšie debatuje o tom, či modelkám rozkáže, koľko majú vážiť.

Smutnejšie správy prišli z Nemecka. Súd po rozsiahlych nátlakoch taxikárskych cechov zakázal používanie aplikácie Uber na zdieľané cestovanie. Európa tak opäť potvrdzuje, že v oblasti inovácií (a áno, disruptívnych) je vo svete čoraz viac na chvoste.

Dúfajme len, že sa neprebudia aj drožkári a nezačnú žiadať zákaz áut!

Martin Vlachynský
19.3.2015